Kőszeg, 1915. április hó 25-én. 17. szám. XXXV. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám dra 10 fillér.
Vidékre egész évre 5 korona.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak meg.

A háboru szociális tanulságai.

— Giesswein Sándor előadásából. —

Nagy tévedés azt hinni, hogy a jelenlegi háboru a békemozgalom csődjét jelenti; ép oly kevéssé áll ez, mint ahogy nem lehet az orvostudomány csődjének nevezni valamely járványt. Ellenkezőleg: a mostani rettenetes szenvedések meg fogják győzni azokat is, akik eddig az erőszak politikája mellett foglaltak állást, a nemzetek közötti konfliktusok másféle elintézésének szükségéről. A pacifisták sem álmodnak örök békéről, mint az ellenségeik hiresztelik. De meg vannak győződve arról, hogy választott biróságok utján, vérontás nélkül intézhetők el a nemzetek közötti pörös ügyek is, mint civilizált országokban az egyének pörei. Nem bizonyitja ennek lehetetlenségét a kételkedők tömege; hisz lehetetlennek tartották annak idején a rabszolgaság megszüntetését, a Lánchid tervének keresztülvitelét, a vasut meghonositását stb. is. A kor szelleme pedig az utolsó évtizedben határozottan kedvezett a nemzetközi szervezkedésnek; a fajok kongresszusán még a különböző szinü emberfajok szolidaritása is kifejezésre jutott.

Nem felel meg a XX. század szellemének, ha gróf Andrássy Gyula azt a kérdést veti fel: kinek büne a háboru? Inkább azt kellene kérdezni: mi büne van az egész társadalomnak abban, hogy háboru még egyáltalában lehetséges?

Vizsgálnunk kell azokat a jelenségeket, amelyek e szörnyü világfelfordulás mellett is a társadalomra nézve becses fejlődési lehetőségek csirái lehetnek; ami értékes bennük, azt meg kell őrizni a béke idejére, hogy a kultura hasznára fordithassuk.

Ilyen jelenség a társadalmi szolidaritásnak, a kölcsonös segiteni akarásnak az a fokozott mértéke, amely a közös nagy szenvedések hatása alatt kialakult. A közegészség követelményeivel szemben mutatkozó nagyobb figyelem és áldozatkészség, amelyet a közös veszély tudata fokozott. A hatóságok erősebb érzéke a közélelmezés szükségletei iránt, amelyet az inség réme keltett fel. A hadseregszállitók üzelmei megnyitották a közönség szemét, meglattatták vele a korrupció közveszélyes voltát. Az alkohol végzetes hatását a harc veszélyeiben ismerték fel azok, akik eddig nélkülözhetetlennek tartották. A munkásnők bérének hihetetlenül alacsony mértékét az inség-munka szomoru napjaiban vették észre a társadalom széles körei; a bérminimum kérdése most került először komolyan napirendre a szakszervezeteken kivül álló tényezők körében.

A nők nagy és értékes segitő munkája meg fogja nyitni azok szemét is, akik eddig nem látták meg be, hogy amint nélkülözhetetlen a nő a neveles terén, ugy foltétlenül szükség van befolyására az államügyek vezetésében is.

Az internationális vonatkozások pillanatnyilag szünetelnek; de befellegzett a tulzó chauvinismusnak is, bár a nemzeti érzést erősen felcsigázta az egyes országokat fenyegető veszedelem. Hogy mennyire távol áll a mai kulturembertől a más nemzetbeliek vak gyülölete, azt legjobban a harcvonalban álló ellenfelek egymásiránti emberséges viselkedése bizonyitja. Csak a sajtónak egy rövidlátó része törekszik gyülöletet szitani — az otthon maradottak között.

A nemzetközi szervezkedés hatalmas fellendülését remélhetjük, mihelyt a fegyverek zaja lecsendesül. Százszoros erővel vésik majd a szomoru tapasztalatok mindenkinek emlékezetébe, hogy az emberiség mind egyéneiben, mind nemzeti egységeiben egymásra van utalva.

A kukoricaliszt helyes készitési módja és eltartása.

Irta: dr. Szilágyi Gyula müegyetemi rk. tanár.

A néptáplálkozás ellátásában a mostani háboru tartama alatt nagy szerep jut a kukoricának. E szemesanyag nálunk oly mennyiségben terem, hogy normális időben kivitelünk jelentékeny.

A kukoricalisztkészités Magyarországon ezideig nem volt elterjedve emberi élelmiszerül, csak a nép egyes rétegeiben használták kukoricalisztet, ezt is legtöbbnyire nem mint finom őrleményt, hanem inkább daraszerü állapotban. Azonban a malomipar jelenlegi kifejlett állapota mellett a kukorica teljesen kifogástalan lisztté dolgozható fel és nagy tápértékénél fogva mint élelmiszer egyenértékü a kalászokból készitheto lisztekkel.

A kukoricaliszt készitésénél két főszempont veendő tekintetbe, ha állandó őrleményt akarunk előállitani. E szempontok megvilágitása céljából tudnunk kell, hogy az egyéb szemesanyagok és kukorica között milyen különbségek vannak. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a buza, rozs és árpa közvetlenül az aratás és cséplés után 2—3 hét mulva csontkeménységüre szárad és nedvességtartalmuk 14%-on alul marad. Evvel ellentétben a kukorica töréskor a legrendesebb jó őszi időjárás mellett is 30% viztartalommal bir és ezt raktározás alatt hónapról-hónapra veszíti el. Rendes raktározásnál mint csöves kukoricát górékban tartják és csak május juniusban szárad be 10—12% nedvességre.

A száraz buzát és rozsot malmaink pár hét után őrölni kezdik és kitünő minőségü lisztet nyerünk azokból. Ha azonban valaki megpróbálná a 30% viztartalmu kukoricát megőrölni, akkor nyirkos, csaknem pépszerü tömeget nyerünk, melyet raktározni nem is lehet. Éppen ezért a kukoricát csakis teljesen száraz allapotban szabad lisztté őrölni, hogy annak viztartalma több ne legyen, mint a buza vagy rozs rendes viztartalma. Ez esetben a kukoricából jó lisztet kapunk ugyan, de az ilyen liszt sem tartható el huzamosabb ideig. Az ilyen liszt is huzamosabb idei raktározás mellett könnyen megavasodik sok zsirtartalma miatt. A kukorica ugyanis 5—8% zsirtartalommal bir, mig a buzában és rozsban a zsir csak 1—6%-ot tesz ki. A kukorica zsirtartalmának tulnyomó része annak csirájában foglaltatik. Ezért már évtizedek óta a kukoricát lisztté feldolgozó malmokban oly gépek is vannak, melyekkel a csirát elkülönitik. A kukoricacsira zsirtalma 30% és ebből Amerikában préselessel és megfelelő ipari feldolgozással étkezési célokra szolgáló finomitott kukoricaolajat állitanak elő, azonkivül a csira mint kitünő erőtakarmány is felhasználható.

Ha azután a modern malomipari berendezéssel a kukorica héjját is elválasztják, akkor oly kukoricalisztet kapunk a szem egyéb részeiből, mely tartósság tekintetében vetekszik a buza- vagy rozslisztel.

Magyarország kukoricatermelőinek nemtörődömsége következtében millió és millió métermázsára rug az a kukoricamennyiség, mely a helytelen kezelés folytán megdohosodik, csirázik. Az ilyen hibás kukoricát aztán semmi egyébre felhasználni nem lehet, mint szeszgyártási célokra. Ha valaha a magyar gazdákat termények okszerü kezelésére figyelmeztetni kellett, ugy most e sulyos időkben valóban elérkezett az ideje annak, hogy a milliókra menő károsodástól megóvjuk és komolyan figyelmeztessük kukoricatermelőinket, hogy végre rendezkedjenek be nedves kukoricájuknak szárítására.

A szárító berendezés igen csekély költséget igényel és feltétlenül kifizeti magát egy olyan termelési évben, midőn a kukorica a nedves időjárás miatt tulnedves marad és nem ritkán rövid idő alatt egész termésünk megdohosodik.

A természet gondoskodott arról, hogy a kalászos növények éretten hulljanak a gazda ölébe. A kukoricatermésnél a természet mulasztását a technikai haladással könnyen pótolhatjuk és csekély költséggel juthatunk oly helyzetbe, hogy értékes terményünket a romlástól megóvjuk.

Városi ügyek.

470/915 **Hirdetmény.**

Miután a város közönsége részére rendelt 500 mázsa burgonya értesülésem szerint a napokban már meg fog érkezni, figyelmeztetem mindazokat, kik a burgonyára előjegyeztek, hogy burgonya utalványuk kiváltása végett a városi pénztárnál, a hivatalos órák alatt jelentkezzenek, illetve a burgonya kilójáért járó 9 fillért a városi pénztárba mielőbb befizessék. — A kapott utalvánnyal vevő fél a városmajorban jelentkezzék a burgonyáért, hol az eladás megkezdésének napját még külön is közzé fogom tenni.

Jelzem, hogy mindazok, a kik előjegyeztek burgonyára, fognak is kapni.

Kőszeg, 1915. április hó 20-án.

Jambrits Lajos, polgármester h.

1358/915 **Hirdetmény.**

A 1114/915. M. E. sz. rendelet 2. §-a értelmében a tengeriliszt maximális ára, tekintettel a tengerinek ujonnan megállapitott legmagasabb árára, valamint a szállitási, beszerzési és őrlési költségekre ujra megállapitandó volt. —

A 8682/914. M. E. sz. rendelet 5. §-a értelmében szervezett ármegállapitó bizottság f. évi április hó 12-én tartott ülést és a tengeriliszt legmagasabb árát Vasvármegye területén métermázsánként 47 koronában állapitotta meg.

A hivatkozott 1114/915. M. E. sz. rendelet 4. §-a értelmében a maximális áron felül való eladásra fennálló tilalom az ilynemü vételekre azaz a vevőkre vonatkozik. —

A közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kicsinyben való, vagy részletkereskedésben) történő árusitásnál az eladó csak oly árakat számithat, a melyek a megállapitott legmagasabb árnál nem aránytalanul magasabbak. —

Kőszeg, 1915. április 21-én.

Jambrits Lajos, polgármester h.

Hirek a háboruról.

Galicia nélkül nincs béke. A Bécsi keresztényszociálista választó egyesület kedden este tartotta az évi gyülését, amelyen Lichtenstein herceg, tartományi marsall előadást tartott a világháboruról és annak okairól. Kifejtette többek között, hogy Oroszország főcélja Kelet-Galicia megszerzése. Ebből következik, hogy nekünk Kelet Galiciát vissza kell szereznünk, mert védősáncként van rá szükségünk. Ha Kelet-Galiciát elveszitjük, akkor teljesen elvesztünk, mert az oroszok nem fogják Kelet-Galiciával beérni, hanem kiterjesztik agitációjukat tovább is. A szónok a russzofil agitációra áttérve, igy fejezte be beszédét: — Nem köthetünk előbb békét, amig Galiciát vissza nem szereztük.

A szerb határról. A Seara tudósitója jelenti Turn-Szeverinből április 18-án: Ma éjszaka tizenegy órakor heves tüzérharc volt az osztrák és magyar, valamint a tekiai szerb ütegek között. A tüzérpárbaj egész éjszaka tartott. Délután a határmenti szerb Kladovóban arról értesültem, hogy az osztrák és magyar nagykaliberü ágyuk tüzelésének jelentős eredménye volt. Az ágyuk elpusztitották a Tekiahegyen levő erdőségeket, a melyek a szerbeknek igen jó fedezékül szolgáltak.

Ujabb orosz népfelkelő behivások. A Rjecs közlése szerint az 1900—1915-iki évfolyambeli nem szolgált népfelkelőket behivták.

Orosz Lengyelország kára egy milliárd rubel. Varsói lapok szerint Orosz-Lengyelországban a háboru által okozott mezőgazdasági kár 487 millió rubel. Az elpusztitott gyárepületek értéke 15 millió rubel, a gépek és egyéb gyári berendezések 42 millió rubel, az elpusztitott anyagkészletek 27 millió, a bányákban okozott kár 13 millió, vagyis ipari téren a kár összesen 96 millió rubel. Igen nagy veszteséget szenvedett a kereskedelem is és rengeteg sok ipari produktum pusztult el. Ezen a téren a kárt egy milliárd rubelre becsülik.

A Times az ellenség harcainak sikertelenségéről. A Times feltünést keltő vezércikkben támadja a kormányt és meglehetősen kedvezőtlen szinben tünteti fel az entente hadi helyzetét. A hadi helyzet — mondja a Times — a legutóbbi hat hónap alatt alig változott. Ez eszretérithetné a kormányt és a hatóságot. A nyugati harctéren a Németország felé való előnyomulás meg csak alig kezdődött meg. Hat hónap alatt ezen a részen alig változott a harcvonal. Nieuve Chapelle bizonyitja, hogy az angolok milyen nehéz feladat előtt állanak. Hiba történt a Dardanellák előtt is. A hadmüvelet megfontolás nélkül kezdődött. Ott nagy hibák történtek és a mostani előkészületek bizonyitják, hogy az első támadás mennyire nem volt előkészitve.

Hazahivják a német népfelkelőket. A német birodalmi kormány rendeletével kapcsolatban, a mely az osztrák-magyar monarchia területén tartózkodó 20—35 éves, katonai szolgálatra képes, de ki nem képzett népfelkelőket felszólitja, hogy haladéktalanul térjenek vissza Németországba, a Fremdenblatt kiegészitésül közli, hogy a katonailag kiképzett és fegyveres szolgálatra alkalmas német birodalmi alattvalóknak 45 éves életkorukig haza kell sietniök.

Az osztrák-magyar vezérkar jelentése. A Kárpátokban az ellenfél az arcvonal legfontosabb szakaszai ellen intézett veszteségteljes támadásait jó ideje megszüntette. Különösen áll ez állásainknak azon szakaszaira nézve, amelyek a Magyarországba vezető legjobb betörési utakat, az Ondava, a Laborc és az Ung völgyet fedezik. Az Erdős-Kárpátokban a Laborc és Ung völgyei között az előnyomulás e fővonalairól letérve az ellenség meg most is nagy erőkkel kisérelte meg az áttörést. Az ebben az irányban való áttörésnek az lett volna a feladata, hogy a völgyben levő állásainknak és az ezekhez csatlakozó magaslati állásainknak homlok-támadással a legsúlyosabb áldozatok mellett is leküzdhetetlen ellenállását megkerüléssel törje meg. Igy a Ciroka felső völgyében Nagypolánynál, valamint a folyó egész forrás területén ujból heves harcok támadtak, amelyek több napon és több éjen át tartottak. A heves orosz előretöréseknek itt is végül ugyanazt a sorsot kellett elszenvedniök, amely összes utóbbi támadásukat érte. Sok ezer halott és sebesült, valamint több mint háromezer sebesületlen fogoly elvesztése után az ellenség felhagyott az előretöréssel.

A német vezérkar beszámolója. Csapataink 9 kilométernyi széles arcvonalon egy irámban a Pilkemtől délre és keletre eső magaslatokra törtek előre. Egyuttal szivós harcban kikuzdötték Steenstraat és Het Sas közelében az Yperu csatornánál való átkelést, amelynek nyugati partján megvetették a lábukat. Langenmark, Steenstraat, Het Sas és Pilkem helységeket megszállották. Legalább 1600 francia és angol hadifogoly és 30 ágyu, köztük 4 nehéz ágyu jutott kezünkre. A Maas és Mosel között a harci tevékenység ismét élénkebb volt. A tüzérségi harcok különösen hevesek voltak Combres nál, St. Mihielnél, Apremontnál és Flireytől északkeletre. A gyalogsági ellenséges támadás Ailly és Apremont közti erdőtelepen történt. Itt a franciák egyes helyeken behatoltak legelől fekvő árkainkba, de részben ismét kivertük őket. A szuronyharcok még folynak. Avricourttól nyugatra az általunk elfoglalt Embermenil helységet, amelyet a franciák felgyujtottak, előőrseink kiüritették. A helységtől északra és délre elterülő magaslatokat azonban tartjuk.

A németek bombázzák Ossoviec várát. Pétervárról táviratozzák, hogy a németek tiz órán át szakadatlanul bombázták Ossoviec várát nyolc hüvelykes ágyukkal és közben német repülőgépek keringtek a vár felett. A pétervári ujságok azt irják, hogy Hindenburg uj tervvel foglalkozik, a mely arra irányul, hogy általános ostromot kezd Varsó ellen, s ezért történt, hogy minden tartalékát összevonta, mert tervének keresztülviteléhez 300 000 fényi hadseregre van szüksége. Elkeseredett utkozetek folynak Jedvabnónál, Seleskinél és Brokierznél. Az augusztovi erdő körül tovább tart a küzdelem és különösen Vigryze körül nagyon tevékenyek a német csapatok. Itt a németek erődöket épitenek, a melyek már is bevehetetleneknek látszanak. Minden jel arra vall, — ezt állapitják meg a pétervári lapok kivétel nélkül — hogy Hindenburg döntő csapást készit elő. Margrabov és az augusztovi erdő között a németek vasutat épitettek.

Keszülodesek a Dardanellak ujabb megtamadasara. Athénból érkező jelentés szerint a Dardanellák előtt álló angol-francia hajóraj ujabb készülődéseket tesz, hogy megtámadja a Dardanellákat. Angol ügynökök a görög kikötőben az utóbbi hetekben minden kéznél levő szállitóhajót, a melyek magántulajdonban voltak, igen magas áron megvásárolták és e hajókat a mudrosi öbölbe rendelték. Lemnosban, valamint a többi szigeten, a melyet a szövetségesek megszálltak, az összes csapatokat szállitóhajókra rakták. Ezzel egy időben d'Amade tábornok francia csapatait, a melyek Alexandria mellett feküdtek, ugyancsak hajóra tették és a Dardanellák irányában utnak inditották. A legutóbbi napokban történt kisebb hajómozdulatoknak állitólag nem volt egyéb célja, mint hogy ébren tartsa a törökök védelmét. A Dardanellák ellen intézendő ujabb akció a fekete tengeri orosz hajórajjal egyetértésben fog történni, az orosz hajóraj ugyanis a Bosporus ellen fog támadást megkisérelni, még pedig az Odesszában és Batumban összegyüjtött orosz szárazföldi csapatok támadásával egyidőben. Ugyanebben az időpontban az angol-francia flotta megkezdi tevékenységét Szmirnánál és Vurdánál. E hajómozdulatokkal egyidőben támadást kezdenek mindama csapatok, a melyek e pillanatban a törökök ellen rendelkezésre állanak.

Az oroszok visszavonulása. Berlini tudositások megerősitik, hogy az orosz kárpáti sereg megkezdte a visszavonulást, ami legjobb bizonyitéka annak, hogy az oroszok kárpáti offenzivája megtörött. A Dnyeszter és a Pruth között az oroszok mélyen beásták magukat. Csak elvétve vannak ágyuharcok. Orosz részről semmi hajlandóság sem mutatkozik az ujabb előretörés megkisérlésére. A tartós esőzés megszünt. A talajviszonyok megjavultak. Helyzetünk állandóan kitünő.

A vezérkar penteki jelentése. Az általános helyzet változatlan. A kárpáti arcvonalon helyenkint ágyuharc volt. A mi tüzérségünk Nagypolánynál, a németeké pedig Koziovánál eredményesen működött. Az uzsoki szoros melletti állásoknál az oroszok visszavert rohama után aránylag nyugalom van. Az összes foglyok megerősitik az ellenség nagy veszteségeit. A szorostól keletre az ellenségnek egy erős támaszpontját elfoglaltuk. Delgalicában és Bukovinában nincs változás.

Vezérkarunk csütörtöki jelentése. A kárpáti arcvonalon egy az uzsoki szorosban és annak mindkét oldalán levő állásaink ellen intézett ujabb rohamot véresen visszavertünk. A heves támadások alkalmával, amelyek részben tüzérségünk leghatalmasabb tüzében összeomlottak, részben pedig gyalogsági ellentámadások által visszavettettek, ismét igen súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség. Csak egy, az ellenség által ismételten megtámadott hegykapun levő állásunk előtt négyszáznál több orosz hulla hevert. A tizenkettedik gyalogezred, a brassói és marosvásárhelyi huszonkettős és huszonnegyedik honvéd gyalogezredek, valamint a harcokban résztvett egész tüzérség különösen kitüntették magukat, 1200 oroszt elfogtunk. A kárpáti arcvonal többi szakaszában, továbbá Délkelet-Galiciában és Bukovinában csak helyenkinti ágyuharc és csatározások voltak.

A csütörtöki karpati csata. Az uzsoki szoros ellen csütörtökön intézett ujabb nagy orosz támadásról a következőket jelentik: A támadás a nemrég megszünt támadások közül is kiválik hevesség dolgában. Minden irányból hirtelen Uzsok felé dobott erőkkel az orosz hirtelen akarta meglepni a Szurmay-csoportot és a támadást koncentrikusan vitte véghez, azaz különböző irányokból támadott egyszerre Uzsok mint középpont felé. Számos egymás után következő kiméletlen rohamot csapataink tüzelése egyszeruen lesöpörte a hegyről. A támadás tökéletesen meghiusult és ismét ezrekre menő veszteséget okozott az oroszoknak. Ezzel a napok óta tartó általános nyugalom vonala a kárpáti vonal nyugati részére huzodott.

Helyi hirek.

Vilmos főherceg volt Kőszegen néhány nappal ezelőtt. Ez évben mustrálták ki mint hadnagyot a becsujhelyi akademiából s a 13. ulánus ezredhez osztatott be, mely most Csepregen van s onnét kocsizott be néhány tiszttársával délutáni uzsonnára városunkba. E héten meglátogatta Csepregen édesatyja: Károly István főherceg, Jenő főhercegnek bátyja.

Hallriegel Károly századosról megirtuk mult héten, hogy súlyos sebesülés érte a kárpáti harctéren és hogy halálhirét is terjesztették, de ez meg hivatalosan megerősitve nincsen. A jelenleg Wienben állomásozó pótkeret-parancsnokságnak is csak annyi jutott tudomására egy ugyanazon harcban résztvett tiszt révén, hogy látták a harc hevében összerogyni, azonban nem lehetetlen, hogy sebesülten került orosz fogságba s igy bizonyosat majd csak hetek multán lehet megtudni. A tábori posta még e héten is 16 árol keltezve meghozta ezredétől a nejének kijáró e havi illetményeket. Tehát az ezrednél még nyilván tartásban vezetik.

Dr. Marton Jenő tüzérfőhadnagyról is azt hiresztelték, hogy przemysli utolsó kirohanásnál elesett volna. E héten érkezett tőle hir Moszkvából, honnét azt irja, hogy jó egészségben került orosz fogságba s Moszkván át előtte még ismeretlen helyre utazik társaival a számukra kijelölt egyik orosz városba.

Előléptetés és áthelyezés. Jakab Imre helybeli pénzügyőri biztost a pénzügyminiszter főbiztossá léptette elő és Győrbe helyezte át. A kiválóan előzékeny és rokonszenves hivatalvezetőnek távozását a közönség mélyen sajnálja.

Előléptetés. A magyar államvasutaknál történt előléptetések sorában van Holzer Mihály állomásunk raktárpénztárosa is, aki a VIII. fizetési osztály első fokozatába lépett elő.

Súlyos baleset érte pénteken Ulreich Gyula épitészi rajzolót. Laas József famegmunkáló műhelyében a marógépnél foglalatoskodott egy deszka leélesitésével, melyről jobb keze lecsuszván a forgó késre, annak négy ujját szétroncsolta, a középujjnak pedig két izét szakitotta le. Több havi munkaképtelenségét okozza ez a baleset.

Ulánus-temetés lesz ma délután. A most itt állomásozó 8-as ulánus-ezred egyik őrmestere Rogalski Konstantin, I. oszt. számvivő altiszt, született Dusanowban. Galiciában a harctéren szerzett betegsége következtében agyvérzésben 35 éves korában, 2 napi betegeskedés után meghalt. Igen intelligens katona volt, kinek elvesztését az ezred igen sajnálja.

A hegyközség mult vasárnap tartotta közgyülését Németh Imre elnöklete alatt. Rendes évi közgyülés volt, mely ezuttal a csekély számban megjelentekre való tekintet nélkül volt megtartható, mert már egy izben meghiusult. Az évi jelenteseket és számadásokat tudomásul vették. Helyettes hegyközségi biró Kiss Károly ipariskolai igazgató.

Galiciai menekülteket helyeznek el Vasmegyében is. Főleg az onnét menekülni kénytelen volt vasuti s más tisztviselőket. Ugy értesülünk, hogy városunkba is irányitanak belőlük.

Tudományos kutatások Szombathelyen és Kőszegen. A földmivelési miniszter arról értesitette az alispánt, hogy a m. kir. földtani intézet geológusai Szombathelyen és Kőszeg környékén a tavasz folyamán geológiai kutatásokat végeznek. Mivel a tudós geológusokat, kik fényképeznek és térképekkel dolgoznak, a falvak népe kémeknek nézhetné, intézkedni kell, hogy a magyar tudósok kutatásaikat háboritatlanul végezhessék.

A Szechenyi-ligetben partvédő kerités készül. Oda is vasrácsos kerités terveztek, ami igen sokba került volna, különösen a mostani drága anyagárak mellett, azonban Jambrits Lajos polgármesterhelyettes szakértők meghallgatása után abban állapodott meg, hogy tölgyfaducokra erősitett két sor pántvassal fogja bekeritteni s mögeje fenyősövényt helyeztet el. Okosan teszi. Eleg már a drága vaskerités ekből, melyek csak belterületekre valók. A legnagyobb külföldi városokban is a külső sétányokat drót- vagy vaspántos kerités sel látják el, ami egy tizedrészebe sem kerül a rácsos kerités nek, mert az egész munka házilag elkészithető.

Népfelkelő szemle lesz május 3-án és 4-én. Ekkor kerülnek merték alá az „öregek" s azok a fiatalok, akik eddig bármi okból elmaradtak. Május hó 6-án és 7-én pedig az egész vármegyére kiterjedő utószemle lesz városunkban. Ezen azok jelennek meg, akik a sorozási helyeken megtartott szemlétől elmaradtak.

A piac drágasága hétről-hétre emelkedik,ióta a rendőrhatóság az árak szabályozására irányuló tevékenységet abbahagyta, mivel a város közönsége ezt igy kivánta. Attól tartott, hogy e miatt nem hozzák ide az élelmieket. Kétségtelen, hogy a faluba járó nagyvárosi bevásárlók igéretei s az is, hogy Szombathelyen az árakat illetőleg felhagytak az ellenőrző eljárással, az élelmi cikkek kinálókat egy ideig innét elterelte. Most azonban azt tapasztaljuk, hogy a jó vidékiek nemcsak minden árt követelni mernek, hanem a közönség portékájukat „minden áron" meg is veszi. Aránytalan magasabb árkövetelés miatt még senkit sem jelentettek fel. Mindenki fizet mint a köles s kerüljön bármibe, juszt is megveszi. Hadd pukkadjon a másik vevő, hogy nem neki jutott, hadd pukkadjon az eladó, hogy miért nem kért, jobban mondva miért nem k ö v e t e l t többet. — Senki sem akar nélkülözni, lemondani, senkinek sincs annyi ereje, hogy gyomra ellátását mérsékelje, csak vesz veszettül mindent, minden árért, még sóskát, retket, parajt is hallatlan árakért, vajat, tejfelt bármilyen összegért is s a takarékpénztárba csak ugy ömlik a sok kisgazda betéte, — a finyás gyomruak pedig majd szedhetik kölcsönnek, hogy ujra a kisgazda kezére jusson. Hát olyan nagy dolog az, egyszer egy életben hazafias közérdekből az inyenckedésről lemondani?¡

A pénzügyőrök hisztkutatásra kaptak utasitást. Természetesen kötelességük lesz helyben és a vidéken házról-házra menve ellenőrzést gyakorolni. Helyben alig lesz érdemes fáradozniok. Egy-egy családtag után havi 18 kiló lehet a készlet. Ennyit sehol sem találnak. A vidéken valószinuleg más a helyzet. Ott a számukra jutalomként biztositott egy ötöde a pénzbirságoknak több eredménnyel kecsegtet.

Füsttelen május elseje lesz Kőszegen is. Az Auguszta-alap az e czimen rendezett gyüjtést kizárólag a rokkant katonák alapja javára forditja. Minden városban a bevétel egy negyedrészét helyi célokra visszatarthatják. A füsttelen május elsejének az a célja, hogy e napon a rokkant katonák javára lemondjunk a dohányzás élvezetéről s az e célra kiadni szokott pénzt adjuk az alapnak, vagy ha nem mondunk le az élvezetről, akkor is adjunk ennyit. Hogy senkit egyszernél többször meg ne pumpolhassanak különböző értékü jelvényeket ad ki az Auguszta alap. Személyes és bugyelláris biztonságuk érdekében május elsején ezt hordják kabátjukon a férfiak, de viselhetik a dohányzó s nem dohányzó hölgyek is. A helyben befolyó összeg egy negyedrészét a nőegyletek kapják, az általuk ápolt osztrák-magyar katonák javára.

A Szechenyi-liget illatja miatt, mely ügyben lapunkban történt mult héten felszólalás, a hatóság e héten eljárt s mert a cikk az apácazárda területét jelölte meg, mint ahonnét ezen illat szerteárad, megvizsgálta az e területen levő szennyvizelvezető berendezést. Itt arról győződött meg, hogy az a követelményeknek megfelelően van megépitve, mégis ugy intézkedett a panaszolt állapot megszüntetésére, hogy az elvezetni megengedett szennyvizelvezetés csakis éjjel 11 és 2 óra közötti időben történjék. Az eljáró bizottság azonban rájött arra is, hogy az e környéken észlelt esti illatterjesztésnek hol az igazi fészke. Csizmazia Ferenc gazdasági udvarában

találta. Nemcsak a nagymennyiségü trágyafelhalmozódás és hogy az két nyitott árnyékszékkel sulyosbittatik, de a penetráns szagot okozza az is, hogy e trágyadombra nagymennyiségü törkolyégetésből származó maradványt is helyeztek el. A hatóság ennek az állapotnak a megszüntetésére is azonnal intézkedett.

Tejvizsgalatot tartatott szerdán a rendőrhatóság. Minthogy a vegyvizsgáló állomás már régen járt itt, hivatalból megkereste egy razziában való közreműködésre. A kiküldött számos tejpróbát eszközölt és nyolc esetben gyanusnak találta a tejet. Ezekből a lepecsételt minta vegyelemzés végett Magyaróvárra küldetett. A kőszegfalvi tejelárusitók közül azonban csak kevesen kerültek a vizsgálat elé, mert meglátván az Eitner malomnál a rájuk várakozó hatósági közegeket, ugy elillantak, mintha orosz előőrsöket pillantottak volna meg. Volt köztük olyan is, hogy ijedtében eldobta magától a tejet. Hadd folyjon a Gyöngyösbe. Vizzel vétkeztél, hát vizzel is pusztuljon. A város közönsége ebből láthatja, hogy mit kap drága pénzért a kőszegfalvi tejesasszonyoktól. Hallatlan lelkiismeretlen dolog, az annyira felemelt tejárak mellett, a vevőket még a vizzel való higitásért is megsarcolni. Reméljük, hogy a rendőrhatóság éppen a drágaságra való tekintettel kímélétlen szigorral fog a tejhamisitók ellen eljárni s ha a vizsgálat eredménye meglesz, a hivatalosan megállapitott hamisitók neveit is közreadja, hogy utálattal fordulhassunk el azoktól, akik embertársaik rovására igy akarnak vagyonosodni.

A lisztelárusitoknal most már kenyérliszten kivül nullásliszt is lehet kapni. Persze nem sok jut egyre. Miniszteri rendelet ugy intézkedett, hogy nullásból a mennyiség 7%-a, főzőből 20% adassék az igénylőknek. No de ez is csak valami. A háboru és élelmezés érdeke igy kivánja, hát nyugodjunk meg benne. A most forgalomba került liszt minősége jóval jobb az előbbinél. Gyámoltalan naiv emberek azt terjesztették, hogy minden lisztutalvánnyal biró csak ott vásárolhat, ahova utalványivét leadta. Dehogy. Addig hagyja ott, mig ott bevásárol. Ha másutt akar venni, ott teszi le bevásárlóivet. Az pedig csak okosabb, ha a lisztelárusitónál őrzik. Az ellenőrzést csak igy teljesitheti a hatóság. Igy történhetik legkevésbbé visszaélés. Minden liszteladó ismeri a bevásárló személyt. Mivé lennének az utalványivek, ha a nép ide-oda cipelné. Ez a rendszer kitünően beválik s aki attól fél, hogy esetleg egy-két esetben néhány kiló jogosulatlan liszt vásárlásával mégis történik visszaélés, megvigasztalhatja magát azzal, hogy semmisem tökéletes a világon s a rendőrség e miatt át nem fogja zaklatni, amit eddig is elég gyakran tapasztalt.

A turista-egylet részéről serényen működnek az erdei utak s sétányok és a közönség kényelmére létesitett turistikai berendezések jókarbantartására, — de mi haszna minden fáradozásnak, mikor az ifjuságnak semilyen érzéke sincsen az ilyenek iránt. Ahova lábát teszi, ott faragás, rongálás, rondítás jár nyomában. Alig készült egy uj pad, egy uj támla, egy uj jelzőtábla, már ott látjuk a sok vásott gyereknek keze nyomát, akárhányszor oly undorító rajzokkal, hogy szinte érthetetlen, hogy fajulhat el ennyire egy kulturvárosnak mondott lakosságának jövő nemzedéke. Itt komolyan hozzá kell látni ezen állapotok megváltoztatásához. Szülő, mester és iskola együtt kell, hogy felkarolja a turistaságnak, az idegenforgalomnak, a szépérzéknek fontosságát s nap-nap után figyelmeztesse az ifjuságot, hogy ezek az erdei létesitmények kényelmet, menedéket és a természet szépségeiben való gyönyörködést nyujtják elsősorban az ezeket leggyakrabban igénybe vevő ifjuságnak s jó lenne, ha tanárok, tanitók, ipar- s keresk. iskolai oktatók is előadásokon, kirándulásokon beszélnének nekik erről, a mesterek pedig tanoncaiknak minden vasárnap mielőtt a műhelyt, a házat elhagyják. A közönség pedig, ha sétái alkalmával észreveszi az ilyen garázdálkodókat, ne sajnálja az illetőket figyelmeztetni, elriasztani, megfegyelmezni avagy feljelenteni, mert sem az egyletnek, sem a hatóságnak nincs annyi őrszemélyzete, hogy mindenütt ott lehetne. A jóérzésü közönség közremüködése is sokat lendithet e dologban. Még jutalmat is szerezhet, esetleg jótékony célra, mert a rendőrkapitány felhatalmazott bennünket annak a közzétételére, hogy minden jelzőoszlop-tábla, utmutató, pad, korlát, menház vagy kilátótorony megrongalójának feljelentéseért 2 korona jutalmat ad, szintugy a madárfészkek megrontóinak feljelentéseért is.

A kőszegi 42-esek. Mert Kőszegen is vannak ilyenek. A pénzügyi igazgatás nehéz munkájában fáradozók, vagy ennek besugóiként működők érdeme, hogy feltalálták. Negyvenketten kaptak városunkban szives értesitést arról, hogy őket nem az ugynevezett „felső ezrek“ közé, ohó, hóhérpéter, a legfelsőbb „huszezresek“ közé sorozták. A pénzügyi kormány ugyanis igen helyesen intézkedett, hogy a 20.000 koronán felüli keresettel birókat a háboru tartamára külön háboru-adóval terheli meg. Ezek a szegények elbirják ezt, — sőt elnevezhetik „hazafias adónak“ is. Hogy azonban Kőszegen ilyenek negyvenketten vannak, sose hittük volna. Szivből és a városi pótadó szempontjából is kivánjuk, hogy igaza legyen, de azt hisszük, hogy ezek a 42-esek nem fognak mind elsülni, vagy ha el is sülnek, ugy lesz mint Lüttich-ben, borzasztó büz keletkezik utána, — sőt attól tartunk, hogy számra nézve egy közönséges „nyolcas lövegre“ fognak lesülyedni. Nem olyan krőzus világ van itt, mint aminőnek e várost hiresztelik. Régen volt . . . . talán igaz se volt . . . .

Erdei tüzet észleltek mult vasárnap délután, a megfigyelések alapján azonban igen távolnak látszott. Estefelé elterjedt a hir, hogy a kőszegi erdővel határos területen van a tüz, mire tüzoltóink egy csapata szekérrel vonult a határhoz. Tényleg több holdnyi területen kárt okozott a szomszédos erdőben, mely a városi erdőt is érintette s a fiatal ültetésekben okozott kárt. A kivonultak elhatárolták és eloltották a tüzet. Másnap ujra tüzet jeleztek s tüzoltóink ekkor is kivonultak s eloltották az égő száraz almot. Már mult számunkban hirül adott erdei tüzről kifejeztük azon gyanunkat, hogy az erdőbe járó munkásoktól, fuvarosoktól vagy faszedőktől eredhet s jó lenne, ha erdőőreink szemmel tartanák az illetőket, miként bánnak a pipálók, a cigarettázó fiuk a gyujtóval, — illetve az erdőben megjelenő fiukat motozzák meg minden alkalommal s vegyék el tőlük a füstölni valót is, a gyujtót is s jelentsék fel a szülőket.

Megérkezett az olcsó burgonya. Egyelőre négy vasuti rakománnyal, de jön utána még kettő. A pénteken ideérkezett első szállitmány szétosztása nyomban megkezdődött. A befuvarozásban szivességből az ulánus fogatok is segédkeztek. Amennyi befizetésről nyugtát mutattak fel a vevők, annyi burgonyát nyomban átvehettek a városi majorban. A burgonya igen szép és étkezésre mint ültetésre egyaránt alkalmas. Kilonként kilenc fillérért adta a város.

Az 1891. és 1895-ben született népfelkelők bevonulasa. Az 1891. és 1895. évben született népfölkelők bevonulására vonatkozólag a következő hirdetmény jelent meg: Az 1891. és az 1895. évben született népfölkelésre kötelezett egyének, kik az 1915. évi február 18-tól március 21-ig terjedő időben megtartott népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasaknak találtattak, 1915. évi május hó 15-én — amennyiben név szerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapjaikon feltüntetett kerületi parancsnokság székhelyére tényleges szolgálattételre bevonulni tartoznak. A honvédelmi miniszter rendelete intézkedik azokról a Magyarországon tartózkodó osztrák állampolgárokról is, akiket az Ausztriában tartott népfölkelési szemlén alkalmasnak találtak, ezek azonnal bevonulni tartoznak. Az osztrákokra vonatkozó rendelkezés nemcsak annyiban tér el a magyarokra vonatkozó rendelkezéstől, hogy az osztrákok azonnal bevonulni tartoznak, amig a magyarok csak május 15-én, hanem annyiban is hogy Ausztriában mind a három évfolyamnak, az 1896., 1895. és 1891. évinek be kell vonulni. Május 15-én bevonulni tartoznak még mindazon magyar honosságu egyének, — tekintet nélkül arra, hogy melyik évben születtek — akik önkéntes belépés folytán akár a közös hadseregbe, akár a honvédségbe már besoroztattak, továbbá azok a magyar honosságu népfölkelésre köteles volt póttartalékosok, akik katonai kiképzés céljából szolgálati kötelezettségük ideje alatt nem hivattak be és igy katonailag kiképezve nincsenek; továbbá azon bármely felekezethez tartozó népfölkelésre kötelezett felszentelt papok, akik hivatásukat bármely okból nem folytatják.

Az elemi iskolák vizsgái. A gazdasági munkaerők jelentékeny részének hadbavonulása folytán szükségessé válván a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkálatoknál hiányzó munkaerőnek pótlása, erre a célra fel kell használni minden rendelkezésre álló munkáskezet. Ilyen munkaerő a népiskolai tanuló ifjuság is. Hogy mód adassék a felhasználásukra, a kultuszminiszter megengedi, hogy a községi és állami iskolákban a folyó tanév április havában befejeztessék. Elvárja azonban a miniszter, hogy oly községekben és városokban, ahol elég a munkaerő, az iskolaszék illetve gondnokság a tanitást az év végéig folytattatja.

A belga szürkekönyv a Világháboru okiratai cimü füzetsorozat 5. száma magyar nyelven is megjelent. A kis füzet rendkivül érdekes okmányokkal gyarapitja a világháboru előzményeinek történetét ismertető irodalmat. A csinos kis füzet ára 40 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

A burgonya maximális ara. A hivatalos lap miniszteri rendeletet közöl, melynek értelmében a birtokosok kötelesek meglévő burgonyakészleteiket bejelenteni, feltárni és az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni. A miniszteri rendelet a burgonya maximális árát métermázsánként 11 koronában állapitja meg; ez az ár magában foglalja a rakodóállomáshoz való szállitás költségeit is. A maximális ár nem terjed ki a burgonyának az Országos Gazdasági bizottság részére való átengedése körén kivül eső forgalomban történő eladásokra. A rendelet már életbe lépett.

Rezgalic behozatala Németországból. A földmivelésügyi minisztérium a németországi rézgálic behozatala céljából tárgyalásokat kezdett, amelyek arra a kedvező eredményre vezettek, hogy a német kormány 100 vaggon rézgálicot engedett át a magyar földmivelésügyi minisztériumnak, amely már utban is van Magyarország felé. A földmivelésügyi minisztérium Németországban métermázsánként nyolcvanöt márkáért vásárolta meg ezt a rézgálicot. Az előnyös áron beszerzett tekintélyes rézgálickészlet behozatalának kétségkivül kedvező hatása lesz az eddigi tulmagas belföldi rézgálicárak csökkenésére. Jó lesz most azonnal utánna járni a dolognak, hogy a helybeli hegyközség vagy borszövetkezet szerezze az ez évre való helyi szükségletet.

A gabona- és lisztnemüek maximális árai Vasmegyében. A minisztérium a lisztárakat egységes módon rendezte olyképpen, hogy a törvényhatóságonként megállapitott legmagasabb gabonaárak bizonyos %-os emelését állapitotta meg a lisztfajokról. Vasvármegyében, ahol a buza maximális ára métermázsánként 40·50, a rozsé 32·50, az árpáé 29·—, zabé 27·20 korona, az egyes lisztfajok métermázsánkénti maximális árai a következőkép alakulnak: buzából finom liszt és dara 79·38, buzából főzőliszt 65·20, buzából kenyérliszt 41·16, egy minőségü sima őrlésü buzaliszt 46·98, rozsliszt 42·41, árpaliszt 42·12 korona. A kukoricaliszt maximális ára Vasmegyében 47·— korona. Természetes ezek az árak a nagykereskedelem számára megállapitott árak s a kiskereskedő 4—5 százalék hasznot még hozzászámit.

Hirdetmény. A m. kir. soproni 18. honvéd pótzászlóalj közétkezési bizottsága élelmi cikkek (hus, zsir, liszt, hüvelyesek stb.) szállitására versenypályázatot hirdet. A tárgyalás határnapja 1915. április 27-ike, amikorra a szabályszerü ajánlatok beadandók. Közelebbi adatok az élelmező tisztnél betekinthetők.

Egy fiatal cselédleány feledkezett meg magáról s felcsapott házi tolvajnak, mert akadt bünrészese, aki eltévedt utjában még segitette. A leány ellen a fiatalkoruak biróságánál, a bünrészes ellen a kir. ügyészségnél történt feljelentés. A rendőrbiztos ügyes nyomozással az összes bünjeleket biztositotta. Károsult Kopfstein Samu kereskedő megbüntetésüket kivánta, mert csakis a házitolvaj cselédek példás megbüntetésével lehet a cselédekre hatni s ez minden cselédtartó érdekében való.

Az uj besorozottak családjainak államsegélye. A B. osztályu népfölkelők szemlél után a bevonuló besorozott népfölkelők családjai egy ideig nagy kétségbeesséssel várták, mi lesz velük. Az állam csakhamar előlépett a megnyugtatással, a besorozott B. osztályu népfölkelők családjai teljesen ugyanazokban az előnyökben részesülnek, mint a sorkatonáké. A vasmegyei családok tehát meg is folyamodták az államsegélyt. Most már a folyamodók legnagyobb része kapja is a bevonult családfentartó után a segélyt. — Uj kormányintézkedés folytán számos családnál némileg lejebb szállitották a segélyt.

Sofförök gyors kiképzése. Az állami sofföriskola május 10-től junius 26-ig tartandó idei tanfolyamára rendkivüli hallgatókat is vesznek fel. Ezek ha nem szentelhetnek a tanulásra annyi időt, mint amennyit a rendes hallgatóktól megkövetelnek és csupán a kocsivezetésben való jártasságot és a vezető igazolvány elnyeréséhez szükséges tudnivalókat óhajtják elsajátitani, mint rendkivüli hallgatók rövidebb idő alatt is végezhetnek. E rendkivüli hallgatók a gépjárművezetői vizsgát a tanfolyam keretében az iskola járművein tehetik le. Tanfolyami vizsgát azonban nem tehetnek és a tanfolyamról csak látogatási bizonyitványt kapnak. Rendkivüli hallgatóul csak erkölcsileg kifogástalan, magyarul irni-olvasni tudó, testileg és szellemileg ép és egészséges egyént vesznek fel. A tanfolyam internátussal nincs egybekötve. A rendkivüli hallgatók beiratási dija 20 K, tandij 200 korona, melyek alól nincs felmentés. Tájékoztatót küld az állami sofföriskola gondnoki irodája. (Budapest, X. Százados-u. 14.)

Hindenburg. Nevét mindenki ajkán hordja, ő egyik legfőbb reménységünk, bizakodásunk s minden a mit hallunk róla, érdekel. Ezért örömmel fogadjuk — s velünk mindenki — Radó Antal kedvelt vállalatának, a Magyar Könyvtárnak legujabb füzetét, a mely Hindenburgról szól. Elmondja mindazt, a mit tudni akarunk róla: eddigi életpályáját, jellemrajzának fővonásait olyanoknak itéletei alapján, a kik jól ismerik, hü képet ad a főhadiszállásán folyó életről, arról a módról, a hogy a dolgokat intézi, összefoglalja hadvezéri tetteit, méltatja katonai jelentőségét. Az életrajz Százados Lajos müve, nagy utánjárással készült, a háboru folyamán felmerült adatok és értesülések gondos kritikájával s az olvasó szempontjából kiváló érdeme a könnyed, friss és vonzó előadás is, a melyből plasztikailag domborodik ki Hindenburg alakja. A nagy értékü füzetet, a melyet bizonyára el fog olvasni mindenki, a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

A fémbejelentés kiterjesztése. A hivatalos lap keddi száma egy kormányrendeletet közöl, amely a bejelentési kötelezettséget bizonyos fémekből álló üzemi berendezésekre kiterjeszti. — A rendelet szerint az ipari, mező- és erdőgazdasági üzemek birtokosai kötelesek a használatban nem álló azokat az üzemi berendezéseket, amelyek egészben, vagy tulnyomó részben aluminiumból, ólomból, vörösrézből, sárgarézből, nikkelből vagy vörös fémből állanak, a hatóságnak bejelenteni. Bejelentés alá eső üzemi berendezések: 1. gépek és készülékek; 2. csővezetékek szerelvényeikkel; 3. elektromos berendezések a vezetékekkel együtt; 4. pótalkatrészek. — Bejelentés alá esnek az olyan üzemek berendezései is, amelyek csak bizonyos idényben müködnek. Kivételnek a bányaüzemek és közlekedési vállalatok berendezései. A kékfestő és nyomógyáraknak, a tapéta-, valamint a viaszkosvászongyáraknak nyomó hengereit, továbbá a termelési adó alá eső pálinkafőzők berendezéseit, ha egész vagy tulnyomó részben a fent említett fémekből állanak, be kell jelenteni, akár vannak üzemben vagy használatban, akár nincsenek. — A bejelentést május 5-ig kell eszközölni, előadva az üzemszünet okát, kezdetét és tartamát. — Ha valamely berendezés üzemét április hó 20. napja után szüntették be, vagy egyes berendezéseit a jelzett nap után helyezik tartósan, vagy végleg használaton kivül, ezt a hatóságnak a szóban forgó berendezés megjelölésével nyolc nap alatt kell

bejelenteni. A bejelentéseket annál az elsőfoku iparhatóságnál kell benyujtani, amelynek területén a készletek vannak.

A „Vasarnapi Ujsag" április 18-iki száma nagyon érdekes képeket közölt — odaküldött tudósitójától — bukovinai harcainkról, csapatainknak a besszarábiai határon elfoglalt állásairól, nemkülönben a kárpáti harctérről is. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug András regényei, cikk az angolok kegyetlenségeiről. Egyéb közlemények: képek a hadkiegészitő kiállitásról, a háboru napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világkrónikā"-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság" kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap", a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2·40 korona.

Videki hirek.

Ifj. Széchenyi Rezsö gróf balesete. Széchenyi Rezső gróf gyöngyösapáti nagybirtokos, a Vöröskereszt alelnökének és megbizottjának kitünő fia, ifj. gróf Széchenyi Rezső tüzrendészeti felügyelő a harctéren teljesiti nemes kötelességét. Egy fontos kiküldetésekor uttalan utakon rohanva lova megbotlott és a grófot maga alá temette. Nagysokára mentette meg veszedelmes helyzetéből a grófot egy őrjárat. A sulyos baleset szerencsére nem járt végzetes következménnyel s a gróf hamarosan ujra beállhat a küzdő hősök sorába.

Egy 18-as honvéd hősi halala. Szabó István, a 18-as honvéd gy. e. c. őrmestere az északi harctéren hősi halált halt. Az elhunyt vitéz a vasmegyei Bogát község szülötte s hősi életével igazán büszkesége lehet kicsi falujának és szeretetteinek, akikkel megható levélben tudatta Maróthy Géza honvéd százados hősi halálát. Szabó István szakaszvezetőként ment a harctérre s vitézségéért kitüntetést is kapott. November eleje óta — eleinte Galiciában harcolt, később a Kárpátokban — nem egyszer adta tanujelét hazaszeretetének, amikor kisded csapatával számtalanszor verte vissza az orosz csapatokat. Február 6-án Wurm hadnagy oldalán hősi küzdelemben esett el. Az orosz golyó a szivét járta át. Azt irja a százados, hogy amikor ezt a szomoru hirt közli, nem mulaszthatja el kijelenteni, hogy az egész század tisztikarát és legénységét nagy szomoruság érte szeretett őrmesterük halálával. A százados ujabb kitüntetésre is fölterjesztette, de sajnos, nem érhette meg dicsőségének ezt a pillanatát.

Kitüntetett hidász. A balkáni haderő főparancsnoksága dicsérő okiratot adott Szupper Ignác 5. hidászezredbeli szakaszvezetőnek. A kitüntetett rendeki gazda a szerbek ellen harcolva megsebesült, de azóta felépült sebeiből.

Szép vadászzsakmany. Chernel Ernő kőszegi szolgabirósági gyakornok szerdán hajnali cserkészeten volt Rupprecht Tasziló városhodászi erdejében, hol két különböző helyen két gyönyörü fajdkakast ejtett el.

A vármegye közgyülése. Vasvármegye törvényhatósága május hó 17-én tartja meg tavaszi rendes közgyülését, melynek napirendjén a mult évi zárószámadások és többek között a vasmegyei hős katonák hátramaradottai támogatásának a fontos kérdése szerepelnek.

Hadifoglyok alkalmazása mezogazdasági munkakra. A földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett az alispánhoz, a hadifoglyoknak a tavaszi mezőgazdasági és aratasi munkálatokra való alkalmazása tárgyában. Eszerint nagybirtokosok kétszázas csoportban, kisgazdák pedig a községek utján 30—40 hadifogoly mezőgazdasági munkást kaphatnak. Az erre irányuló kérvényeket az alispánhoz kell beterjeszteni, akinél a hadifoglyok alkalmazásának egyéb föltételei is megtudhatók.

Heti krónika.

Tizenegy millió koronat küldtek haza a taborbol. Katonáink, mialatt vitézül küzdenek a harcmezőn, nem feledkeznek meg itthon maradt hozzátartozóikról sem, akiknek a drágasággal kell küzdeniök. Tudjuk jól, hogy idehaza, nagy szükség van a pénzre, amelynek nincsen értéke a harctéren — és hazakuldenek minden fillért, amit megtakarithatnak. Mint hivatalosan jelentik, februárban 99.618 postautalványt továbbitottak a tábori postahivatalok a harctérről haza; az ilyen módon küldött összeg nem kevesebb mint 11,042.854 korona. E szám impozáns nagysága még jobban kitünik, ha tudjuk, hogy januárban 17.149 postautalvánnyal és 320.498 koronával kevesebbet küldtek haza. E milliók, amelyeket vérükkel, szenvedésükkel, a halállal kerestek meg derék katonáink, bizonyára áldást fognak hozni azokra, akiknek küldték és akik imádkoznak itthon érettük.

Meghosszabbitják a katonák szabadságát. A hadvezetőség tudvalevően a katonák közül a mezei munkák elvégzésére sokat szabadságolt. A tizennégy napos szabadságidők szerdán jártak le. A tavaszi mezei munkákat azonban a Nagy-Alföldön és a Dunántulon a nagy esőzések miatt, a Közép-Tiszán, a Maros és a Körös mentén pedig a folyók áradásai miatt csak részben végezhették el. A gazdasági egyesületek ezért felirtak a földmivelésügyi miniszterhez és kérték, hogy eszközölje ki a szabadságidő meghosszabbitását. A képviselőház folyosóján is szóba került ez a kérdés. Illetékes helyen közölték a gazda képviselőkkel, hogy ott, ahol arra szükség lesz, a mezei munkák elvégzésére szabadságolt katonák szabadságidejét meghosszabbitják.

Fapadok a személyvonatokon. Budapestről jelentik. Az államvasutak igazgatósága azon alkalomból, hogy a kiütéses-tifusz tetvei az első és második kocsiosztályok garnituráit inficiálják, ugy intézkedett, hogy a hadi vonalakon az első és másod kocsiosztályokban is ezentul fapadokat fognak alkalmazni.

Tudakozódás az eltünt katonák után. A hadba vonult és a harctéren eltünt katonák hozzátartozóitól tömeges tudakozódások érkeznek a bécsi cs. és kir. hadilevéltár hadistatisztikai irodájához, amely viszont felvilágositásokat nem adhat, mivel a csapatoktól érkező jelentések alapján csak az eltünés tényéről van tudomása. Az eltüntek neveit és eltünésük körülményeit a kiegészitő parancsnokságok az illetékes községi elöljáróságokkal közlik. Ezenkivül még a budapesti és a bécsi tudakozó irodák adnak felvilágositásokat. Más hatóságoknál tehát céltalan a tudakozódás.

Üvegaruk drágulása. A szakmabeli gyárak az összes fuvott és préselt üvegáruk árait 10%-kal felemelték, ugy hogy ezekre most 20%-os árpótlék van érvényben. Ugyancsak fölemelték 5%-kal a lámpacsövek árait is és ezekre ma 10% folárat számitanak. Az üzletmenet különben rendkivül gyönge, a forgalom majdnem egészen megszünt.

Horgony-thymol-kenöcs.
Könnyebb sérülésnél, nyitott és égési sebeknél.
Adag: kor. —.80

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomcsillapító bedörzsölés hüléseknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvegje: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnél és sápkórnál.
Üvegje: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvetlenül beszerezhető Dr. Richter „Az arany oroszlánhoz", cimzett, gyógyszertárából, Prága I. Elisabethstrasse 5.

Kerestetik
egy jó karban lévő használt
kerékpár
megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Rézgálic
minden mennyiségben azonnali szállitásra kapható **Beregi Lajos** cégnél **Szegeden.**

Faeladás.
Május hó 3.-án a hámori hármashatári vágásban, május hó 4.-én a lékai venegana-vágásban száraz bükkhasáb és dorong tüzifa fog az erdőn eladatni készpénzfizetés ellenében 2 métertől 20 méterig egy-egy vevőnek. — Bükkhasáb ára 5 korona, bükkdorong 4 korona. Összejövetel fenti vágásokban délelőtt 10 órakor.
Erdőfelügyelőség.

STOCK-COGNAC MEDICINAL
hivatalos ólómzárral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS és STOCK
gőzüzemü gyárából
BARCOLA.

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerü!
Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet késztő malma lehet.
Uj malomjárat!
Őrlőkövek, síkszitával együtt szerelve a járat nagyság szerint
darál óránként 100—800 kilót
finom lisztet készit „ 20—140 „
Tökéletes kézidarálók.
Svéd marokrakó és kévekötő aratógépek.
Kellner és Schanzer Budapest
Kálmán-utca 3.

Ajánljuk világhirü és kiváló **magánjáró** és **vontatásu gőz- és benzin cséplőgépeinket.**
Magánjáró
kőtörő és **fürészelő gépeket** közép és magas nyomásu, **nyersolaj motorokat, szalmapréseket.**
Kellner és Schanzer Budapest
Kálmán-utca 3.

Egy óra reklamképen!
Aki **ingyen** akar egy órát, még hozzá elegáns **precizios órát,** urak vagy hölgyek részére választás szerint, irjon azonnal az **Uhrenhaus Fr. Schmidt, Prag-Weinberge.**

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-ut 6. sz.
Strucz szálloda mellett.
Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltokat mindenkor a legelőnyösebben.
Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdei megbizatásokat elfogad.
Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.
Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.
Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.
Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankuzlet megbizást a legelőnyösebben bír lebonyolitani.
Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.
Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Több millió ember
használja saját javára
Köhögés rekedtség, hurut elnyálkásodás, görcsös köhögés és hökhurut ellen
Kaiser-féle Mell=karamellák
6100 közjegyz. hit. bizonyitvány orvosoktól és magánosoktól a legjobban igazolják biztos hatásukat és közkedveltségüket.
Semmiféle hasonló készitmény nem tud ily sikert felmutatni.
Csomagja 20 fillérért, szelence 60 f.-ért kapható **SCHAAR JÓZSEF** fuszerkereskedésében, valamint **LENDVAY LAJOS** és **KÜTTEL DEZSŐ** gyógyszerészeknél **Kőszegen** és az összes gyógyszertárakban.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.